

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

A mai căzut un luptător

† Marele bărbat al neamului nostru, ȘTEFAN CICIO POP dela Arad nu mai este între cei vii

In timpul din urmă soarta ne-a fost deosebit de potrivnică. Ne-a secerat rând pe rând pe unii dintre cei mai mari bărbați și luptători. Cei mai falnici stejari de veghe din codrul neamului s'au prăbușit unul după altul. N'am avut nici răgaz să jelim cum se cuvine pe cei plecați ca ieri, și mâna neîndurătoare a morții deschide un nou mormânt.

Am pierdut acum și pe neînfricatul luptător dela Arad din timpurile de robie, pe uriașul Român și la făptură și la suflet, merit par'că anume să sprijinească pe umerii săi vârtoși toate nădejile de mai bine, toate bucuriile și durerile neamului. Astăzi scumpul nostru Baci-Ștefan nu mai este!

Încă din vară o boală crudă, neiertătoare, l-a frânt și l-a legat de pat. Frumoasa lui făptură pietroasă a fost biruită de durerile fără leac și inimosul conducător n'a mai putut părăsi casa sa, să verse pretutindeni bărbăție și curaj, cum făcea odinioară. Flacăra vieții i-s'a stins, după îndelungat sbucium, în ziua de Vineri, 16 Februarie, deodată cu năvala nopții, a umbrelor cutropitoare.

Moartea sa ne-a atins cu atât mai sfâșietor și mai cumplit, cu cât ne deprinsesem să-l știm aproape nemuritor. Un om ca stejarul oțelos dela Arad, care de peste patruzeci de ani a înfruntat și a răzbit toate furtunile și uraganele potrivnice, se putea să se prăbușască? Gorunul lui Horia dela Tebea apropiată, nu stăruie și acuma, biruind și colții timpului și furia dușmanilor noștri de veacuri?

Pe Ștefan Cicio Pop dela Arad în gândul nostru îl socoteam par'că gemenul strămoșescului copac dela Tebea. Însă, dela începutul lumii sortit îi este omului odată să moară și porunca firii n'a cruțat nici pe cel mai bun și mai tare dintre noi.

Cine va putea însă să uite vreodată pe marele luptător dela Arad? Pe apărătorul de totdeauna al gazetărilor români, legați în lanțuri de sbirii ungurești, pe vestitul avocat din timpul Memorandului și de mai târziu, pe deputatul român din parlamentul dela Budapesta, care dacă nu mai răsbea să

convingă cu glasul său de tunet, strângea pumnii ghioagă și apăra astfel drepturile nației sale. Pe președintele Comitetului Național din timpul revoluției care cu curajul și cu îndrumările sale, străbătute de cel mai înflăcărat naționalism românesc, a răscolit întreg Ardealul, Banatul, Crișana și Maramureșul, pregătind marea adunare națională dela Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, când s'au rupt lanțurile robiei noastre de veacuri.

Cine va putea să uite pe cel dintâi ministru ardelean în guvernul din București, după fericita unire sub un singur steag a tuturor fiilor neamului nostru? Cine va putea uita cuvântările sale pline de foc și de clocotitor elan românesc, fie că vorbea norodului în alegerile din timpul ungerilor, fie că răspundea lui Apponyi sau lui Tisza, în ura pe care o revărsau din palatul dela Pesta, asupra nației noastre de opincari cropsiți?

Sau cine va putea uita inima lui bună, când alina durerile celor internați pe la Șopron în timpul războiului, sau mântuia de perire pe cei condamnați la moarte mișelească în cazamatele din Arad, din Seghedin și de aiurea?

Neamul nostru nu-l va uita niciodată pe neînfricatul tribun al zilelor noastre Ștefan Cicio Pop dela Arad, cum nu va uita pe Horia, pe Iancu, pe Inochentie Micu și pe toți aceia cari cu luptele lor au făurit poporului românesc un rost în lume și-o țară atât de frumoasă și de mare.

Pomenirea sa veșnică va fi din neam în neam!

Viața lui Ștefan C. Pop

S'a născut în comuna Șigău din fostul comitat Solnec-Dobăca, astăzi județul Someș. Tatăl său a fost proprietar de pământ iar mama sa fată de preot, care i-a sădit în inimă dragostea de biserică și de lucrurile sfinte. Ca tânăr școlar a stat multă vreme în casa unui unchiu al său canonic în Gherla.

Advocatura a învățat-o la Budapesta și Viena, apoi și-a deschis cancelaria mai întâi la Dej, apoi la Arad, unde a rămas până la sfârșitul vieții. A călătorit mult în străinătate, mai ales pe la conferințele interparlamentare, arătând și susținând acolo cauza românească.

Chiar și în vară a fost în numele țării noastre la Madrid, în Spania, precum mai înainte fusese pe la Haga, Londra, Atena și aiurea. Pretutindenea ne-a câștigat nu numai fală și cinste, ci și prietini prețioase. La Blaj venea adeseori, fiind membru în „Directoratul Șuluțan“ care administra lăsamântul fostului mare mitropolit dela Blaj Alexandru Șterca Șuluțiu. A murit în vârstă de 69 ani.

Inmormântarea

Răposatul Ștefan C. Pop a fost socotit mort al țării și al neamului întreg, deci i-s'a făcut înmormântare națională, sau cu cea mai mare pompă ce se poate da unui conducător de țară. Spre vedere a fost așezat în mărețul palat cultural dela Arad, unde i-s'a slujit și prohodul. Nenumărate făclii și peste o sută de cununii l-au împodobit sicriul. Cea mai frumoasă cunună a fost a M. Sale Regelui. Chiar și guvernul bulgăresc și alte țări au trimis coroane de flori pe mormântul marelui bărbat.

Prohodul a fost slujit de către Preasf. Sa Episcopul Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului, încunjurat de un săbor de 16 canonici, vicari, protopopi și preoți, căci Ștefan C. Pop a fost fiu credincios al bisericii unite.

În jurul sicriului se afla familia, apoi generalul Iliasievici în numele M. S. Regelui, președintele guvernului d. Gh. Tătărăscu, președintele Adunării Deputaților d. Săveanu, Iuliu Maniu, Ioan Mihalache, Virgil Madgearu, Aurel Vlad, Ioan Suciu, Valer Moldovan, Sever Bocu, foști miniștri; Dr. Victor Macaveiu, canonic, trimisul I. P. Sf. Sale Mitropolitului dela Blaj; episcopul Grigorie Comșa al Aradului, mai mulți generali de armată, foștii subsecretari de stat, numeroși deputați și senatori, prefecți de județ, profesori universitari, reprezentanții partidelor politice, iar afară, înșiruiți pe străzile orașului, peste 20 mii de țărani, toate școalele, trupele de onoare și alt public fără număr.

Prohodul a fost foarte frumos și mișcător. A cântat corul unit „Lira“ dela Lugoj. Alături de sicriu străjului, în semn de onoare, ofițeri înalți cu săbilele scoase.

Cuvântările

Primul cuvânt de pomenire l-a rostit Preasfinția Sa Episcopul Alexandru, care cu darul cunoscut a prins în minunate linii chipul marelui fiu al bisericii unite și al neamului. Frumos și sguđuitor a cuvântat d. prim-ministru Tătărăscu, spunând: „La sicriul lui Ștefan C. Pop în numele guvernului trebuie să străjuiască primul ministru al țării“. A vorbit apoi d. Săveanu, președintele camerei. În numele Blajului a vorbit apoi Rev. Domn Dr. Victor Macaveiu. Domnul Ion Mihalache a vorbit în numele partidului național-țărănesc. Cuvântul

cel mai îndulțetor și mai frățesc l-a spus d. *Iulia Maniu*, fostul tovarăș de luptă al răposatului.

Au mai vorbit: *Virgil Grossu*, vicepreședintele Camerei, *Mihail Cozma* din Arad, *D. Manolescu* în numele partidului liberal, *Sever Ispravnic* în numele georgiștilor, *Adam Ionescu* în numele lupiștilor, *Sebastian Bornemisa* în numele part. național-agrar, *Hans Beller* în numele Sașilor și alții.

Dr. Augustin Popa, profesor de teologie în Blaj, fost deputat, a vorbit în numele „Agrupului”, a Românilor uniți.

Spre cimitir

După prohod și după cuvântări, sicriul a fost ridicat pe umeri de deputați și senatori și așezat pe carul unui tânăr înalt în trecător. Colonelul care a comandat trupele a dat ordinul pentru onor și muzicile militare au început imnul de doliu. Toate capetele s'au descoperit, cât răsbătea vederea. Cununile umpleau patru care mari, în urma sicriului.

În frunte a plecat crucea, apoi preoții în odăjdii, carul mortuar cu sicriul, pe lângă care mergeau miniștrii, foștii miniștri și alți fruntași. Pe urmele carului publicul, satele, școlile, armata. Convol fără sfârșit. Drumul până la cimitir a ținut aproape două ore. Sicriul a fost așezat în cripta familiei Păscuțiu, de unde la primăvară va fi așezat la Conop, la moșia răposatului.

Întru pomenirea canonicului

Dr. Ioan Coltor

Nici noi Blăjenii, cari am fost mai aproape de el, nici satele noastre, în cari a ținut vreodată misiuni populare, nu-l mai pot uita pe canonicul Dr. Ioan Coltor. Tot mereu ne vin știri de prin sate, că cutare și cutare fruntaș al satului a făcut părăstas pentru aceea care te miră când și între ce împrejurări l-a mângâiat. Iară dacă te întâlnești cu țărani din jurul Blajului, ori de câte ori le amintești ori îți amintesc de el, câte o lacrimă le umezește ochiul, chiar și acuma, după două luni de la moartea lui. Iată câteva pilde grăitoare:

La Pănade, lângă Blaj, *plugarul Ioan Krimie Iul Ioan* a dat un părăstas la 40 de zile de la moartea canonicului Coltor. Părăstasul a fost slujit de către pâr. Ionuță Brad, care l-a împărțit după slujbă ca natură în biserică.

La Sânpaul au dat credincioșii, tot la 40 de zile de la moartea fiertatului, un părăstas. Iară după slujirea părăstasului prin pâr. *Gheorghe Oancea*, credincioșii au hotărât să facă un fond, care să poarte numele de: „Fondul canonicului Dr. Ioan Coltor” pentru înfrumusețarea bisericii din Sânpaul.

Ne cade atât de bine să constatăm, că încă n'a perit din sufletul credincioșilor noștri floarea atât de rară a recunoștinții și că laima cu adevărat preotească a canonicului Coltor a aflat recunoștință și aici pe pământ.

Din bătrâni

Un bun cetitor al nostru din Oradea ne scrie următoarele:

Când iarna este lungă și grea, în primăvară pomii înfloriți vor fi întocmai așa încărcăți de floare, cum au fost încărcăți de brumă către capătul lunii Ianuarie. Florile de brumă din Ianuarie însemnează roadă mare în pomi. Așa au apucat bătrânii în pârțile noastre.

Armele lumii împotriva noastră și arma noastră împotriva lumii: credința

În Duminica întâie din Pașimi se citește apostolul dela Evrei 11, 24—40, în care e vorba de tăria credinții. Tălcuirea acestui greu apostol o află cetitorii în Nr. 7. din „Oărțile Bunului Creștin” volum III. pagina 69—81. Aici să vorbim despre armele cu cari luptă lumea împotriva noastră și despre arma cu care trebuie să luptăm noi împotriva lumii, care este credința.

Lumea a fost și este totdeauna potrivnică creștinilor adevărați. De aceea face Domnul nostru Isus Hristos de atâtea ori deosebire între »fiii luminii« și între »fiii veacului acestuia« (Luca 16, 8). De aceea-l numește pe satana »domnul lumii acesteia« (Ioan 12, 31) și »stăpânitorul lumii acesteia« (Ioan 12, 14). De aceea le spune Evreilor: »voi din cele de jos sunteți, eu din cele de sus sunt; voi din lumea aceasta sunteți, eu nu sunt din lumea aceasta« (Ioan 8, 23). De aceea spune sf. evanghelist Ioan: »în lume era... și lumea pe dânsul nu l-a cunoscut« (Ioan 1, 10).

Dar să vedem *armele lumii, cu care ea luptă împotriva noastră.*

Ea are două feluri de arme: arme cu otravă dulce și arme foarte aspre și amare.

Armele cu otravă dulce ni-le înșiră sf. Ioan Evanghelistul spunând: »Tot ce este în lume este pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, și aceasta nu este dela Tatăl, ci din lume este« (I, 2, 16), așadară multele plăceri, cari ne cheamă să le gustăm, bogățiile cele multe după cari ațiem, și dorința de a ajunge la mări și onoruri cât mai multe sunt tot atâtea arme cu cari luptă împotriva noastră. Și pe câți nu-i înșală! Cătoro nu le zice diavolul: »acestea toate le voi da ție, de vei cădea să te închini mie« (Mateiu 4, 9)! Și câți sunt aceia, cari sunt în stare să contrazică diavolului și să se lapede de el și de toate poftele lui?

Armele foarte aspre și amare ale lumii sunt: disprețul, ura, vorbirea de rău, defăimarea, calomnierea și persecuția. Cu aceste arme a luptat lumea și împotriva Mântuitorului nostru Isus Hristos, de așa încât s'a văzut silinț să se roage: »Părintele meu, de este cu putință, treacă dela mine paharul acesta«, și atunci își dă seama, că Dumnezeu dela început așa a voit ca Fiul să sufere pentru răscumpărarea lumii, de aceea adaugă: »înă nu precum veiu eu, ci precum tu« (Mateiu 26, 39). Da, trebuie să suferim și noi, că doară Iesuși Mântuitorul ni-a spus-o: »nu este ucenicul peste dascălul său, aici sluga peste domnul său« (Mateiu 10, 24), iar la Luca ni-a asigurat că: »vă vor uri pe voi pentru numele meu« (21, 17) și »pușe-vor pe voi mâinile sale și vă vor prigoni, dându-vă prin săboară și în temnițe, ducându-vă pe la împărați și pe la domni pentru numele meu« (21, 12). Pri-

geanele acestea s'au făcut nu numai la începutul creștinismului, ci se fac și astăzi.

De aceea trebuie să ne apărăm, cu toată puterea, de lume și de armele ei, ceea ce *nu se poate face decât prin credință*. De aceea și întrebă sf. Ioan Evanghelistul: »cine este celce biruește lumea (I, 5, 5)? Și răspunde numai decât: »și aceasta este biruința care a biruit lumea, credința noastră« (I 5, 4). Credința este deci arma noastră. Iar arma noastră, credința, de aceea este bună, pentru că ea ne leagă de Dumnezeu, »Tatăl atotțiitorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele«. Cu cât este credința noastră mai puternică, cu atâta suntem mai legați de Domnul, și astfel nu există putere pământească să ne poată desface de el. Și cu cât ne vom lega mai mult de Domnul, cu atât mai mult vom vedea, ce mare adevăr ne spune Mântuitorul la Mateiu 6, 24 zicând: »nimeni nu poate sluji la doi domni, pentru că sau pe unul va uri și pe altul va iubi, sau de unul se va lipi și pe altul va urgisi. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și mamonei«. Da, cu adevărat drept a spus sf. apostol Pavel: »deci de v'ați sculat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde este Hristos șezând de-a dreapta lui Dumnezeu. Cele de sus gândiți, iară nu cele de pe pământ« (Colosoni 3, 1—2).

Credința biruește armele cele cu otravă dulce ale lumii. Omul cu credință tare este adecă asemenea copilului bun, care nimic nu face fără de a întreba pe tatăl său ori pe mamă-sa: ori de câte ori va fi deci ispitit de diavolul fie prin pofta trupului, fie prin pofta ochilor, fie prin trufia vieții, el se va duce la biserică, va îngenunchia în fața Celui ce se află pe sfântul altar și-l va ruga să-i ajute, că lumea cu poftele ei e gata să-l biruiască. Abia atunci va observa marea legătură dintre el și Domnul, și va simți cum îl va sfătui și ajuta Cel de sus.

Oe sunt în stare să facă, prin tăria credinței lor, călugărițele! O viață înțreagă ele îngrijesc bolnavii, fie aceia cât de uricioși, cât de nesuferiți, cât de grei bolnavi, cât de cu boale molipsitoare! Iară dacă le vei întreba, pentru ce o fac aceasta, îți vor răspunde, că pentru Isus.

Credința este în stare să biruiască și armele cele aspre și amare ale lumii acesteia, ceea ce dovedesc înainte de toate marele figuri ale Testamentului Vechiu: Moise, Ghedeon, Barac, Samson, Iefta, David și Sameil, »cari prin credință au biruit împărații, lucrat-au dreptate, dobândit-au făgăduințe, astupat-au gurile leilor, stăns-au puterea focului, scăpat-au de ascuțitul sabiei; întăritu-s'au din slăbiciune, făcutu-s'au tari în războaie, întors'au tâberile străinilor în fugă... Iară alții prin batjocuri și prin bătăi au luat ispită, înel și prin legături și prin temnițe, ucși au fost cu pietrii, tăiați au fost cu fierăstrău, ispitiți au fost, cu ucidere de sabie au murit, umblat-au în cojeace și în piei de capre, lipsiți fiind, năcăjiți, de rău supărați, în pustii rătăcind, și în munți, și în peșteri, și în crepăturile pământului, dupăcum atât de minunat ne povestește sf. apostol Pavel în apostolul de astăzi.

Acești lucru îi dovedesc și apostolii cari atâta au suferit, fiecare dintre ei suferind moarte de martir, afară de sf. Ioan Evanghelistul, dar și el a fost martir și sitor de credință, fiind furt în ulciu, dar

scăpându-l Domnul nevătămat. Același lucru îl aflăm și la sfinții martiri, cari atâta au suferit dealungul veacurilor, până în ziua de astăzi. Ce i-a făcut pe toți aceștia atât de tari? Ce i-a oțelit în lupta groaznică împotriva armelor aspre și amare ale lumii? Numai și numai credința lor tare și nebiruită.

Să urmăim, în acest post mare, pildele minunate de tărie în credință ale celor din Vechiul și Noul Testament; să luptăm mai ales acuma împotriva poștei trupului, poștei ochilor și împotriva trușiei vieții; să ne întărim credința prin cercetarea cât mai deasă a bisericii unde îl întâlnim pe însuși Fiul lui Dumnezeu, — și atunci putem avea nădejdea sigură, că îl vom putea primi pe Domnul, de sfințele Paști, cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste.

Părintele Iuliu

Mahomedanii

dau lecții europenilor „civilizați“

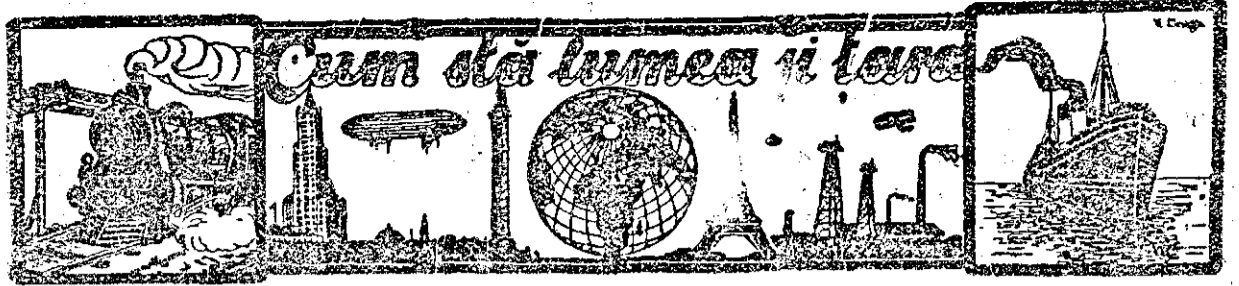
În săptămânile trecute o trupă de artiști dela Paris a plecat la Cairo, în Egipt, ca să dea reprezentații de teatru acolo. Ei au așezat programul reprezentațiilor, pe zidurile orașului, după obicei. Mahomedanii cari au umbrit la Paris și cari au știut ce „reprezentații“ de teatru se dau prin unele localități ale capitalei franceze, au făcut o adresă de protest către Ministerul de Interne egiptean, rugându-l să nu îngăduie în Egipt asemenea jocuri și arătări, cari supără bunul simț al oamenilor cu credință în Dumnezeu. La adresa credincioșilor lui Mahomed s'au alăturat și catolicii trăitori în Cairo. Ministerul de Interne egiptean a dat poruncă poliției să imbarce pe artiști în cel dintâiu vapor și să-i trimită înapoi, plocon, în țara lor. Astfel se apără și păgânii de „civilizația“ unor orașe moderne din Europa. Poate că dacă am avea și noi mai mulți mahomedani în țară, nici prin unele orașe ale noastre nu s'ar putea aranja reprezentații de artiști desbrăcați.

Un președinte de miniștri, preot

Oceace arătăm mai la vale nu s'a petrecut în Europa ci în țara oamenilor galbeni, în China, într'o mănăstire din această țară, Episcopul catolic a hirotonit de curând într'un preot pe Onoratul Lu-Tseng-Tsiam, care mai înainte a fost președintele consiliului de Miniștri din Peking. El s'a saturat de politică și de strălucirea barsoanelor ministeriale și s'a făcut călugăr catolic, vrând să se ocupe pe viitor numai de întoarcerea la creștinism a conaționalilor săi. A găsit că nicăiri nu se poate simți omul mai bine decât în umbra crucii Mântuitorului Isus. Sfințirea de preot a fostului președinte de consiliu chinez a făcut o mare impresie în toată lumea. Iată că păgânii simt tot mai mult căldura și sfințenia evangheliei creștinești.

Stat bun

Poamele totdeauna sunt căutate și au preț bun. Se apropie primăvara. Flecarea plugar să-și umplă grădina cu pomiișorii, cari cu vremea îl vor aduce nu numai dulceața la casă, ci și câștig. Poamele frumoase se caută și se plătesc mai bine decât grâu.

Regele Belgiei, Albert al III-lea, a murit de moarte năpraznică

Poporul belgian a pierdut un mare rege — Toate țările din Europa au primit cu multă durere irista veste — Noul rege al Belgiei va fi Leopold III

Sâmbătă la 17 Februarie regele Albert al Belgiei, făcând o plimbare în munți, s'a prăbușit într'o prăpastie adâncă și a rămas mort pe loc. În ziua arătată, după masa dela prânz, regele Albert, care era om iubitor de privilegii frumoase și de osteneți prin locuri sălbatice, și-a poruncit, ca de obicei, mașina la scară și a plecat, însoțit de un singur slujitor, spre munții „Marches les Dames“, unde mult îi plăcea să se plimbe.

Ajunșând la un loc anumit, unde-i plăcea să facă urcări pe înălțimi, a coborât singur din automobil și a lăsat vorba lacheului să-l aștepte. Regele a plecat având asupra sa numai baston cu cui la vârf, un sac de spate și nește frânghii pentru caz de lipsă, după obiceiul celor ce urcă munții.

Lacheul a așteptat un ceas, a așteptat două și stăpânul nu mai venea. Incepuse să se întunece desbinate și regele nu se vedea. Atunci omul dela mașină a intrat la gânduri și a plecat în căutare, pe povârnișurile muntelui. A strigat de nenumărate ori în dreapta, în stânga. Nimic.

Întors la mașină a mânășat până la comuna cea mai apropiată, înștiințând postul de jandarmi și telefonând la castelul regal din Laeken. Însă atunci noaptea au sosit la locul unde se pierduse urma regelui mai mulți oameni dela curte și au început căutarea. Lucrul era foarte greu căci noaptea era ceoasă și nu se vedea la trei pași, nici cu celea mai tari făclii.

În sfârșit, pe la ora 2 după miezul nopții, spre Duminecă,

Regele Albert a fost găsit mort în fundul unei prăpastii

Căutătorii, mergând pe urmele regelui, au ajuns în vârful unui piș de munte, unde este o cruce mare, loc iubit de Regele Albert pentru privilegiul frumos să se vede de acolo. Dela cruce în sus se mai ridică un țane și regele căutase să se urce și acolo. S'a prins cu mâinile de un bolovan mare și se trudea să se avânte pe țane. Bolovanul nu era destul de bine prins și greutatea regelui a luncat spre prăpastia din vale. Căzând, regele s'a bătut cu capul de stânci atât de rău, că i-s'a împrăștiat creierii în toate părțile. Cum se rostogolea printre colții muntelui, i-au căzut ochelarii, șapea și sacul de spate, lucruri pe cari oamenii curții le-au găsit pe alături.

Mare jale în Belgia și în toată lumea

Moartea năpraznică a regelui Albert a umplut de jale neșpusă nu numai curtea sa, ci întreg poporul belgian și întregă lumea.

Regina Elisabeta, soția regelui, n'a știut nimic de nenorocire, până când a fost adus corpul zdrobit în palatul regal. Nici atunci nu îndrăznea nimănui să meargă să-i spuie. Abia cu mare forță i-a împărțit greavă

nenorocire. Din clipa când a aflat, regina nu se mai desparte de catafale.

Regele Albert avea 59 de ani și domnește din 1909. Poporul belgian îl iubea foarte mult, căci a fost un rege bun, iubitor de țară și de popor. Mai ales îl iubeau soldații, cu cari a luptat împreună în războiul cel mare. Belgiezii au luptat de partea Francezilor, contra Nemților, cari le-au cutropit țara.

Cine va moșteni tronul

Regele Albert a avut trei copii, doi băieți și o fată. Feciorul cel mai mare, szi în vârstă de 33 de ani, se numește Leopold, iar al doilea Carol. Pe fată o cheamă Maria-José și este măritată în Italia, după Prințul Hubert, fiul cel mai mare al regelui Victor Emanuel.

Leopold, fiul cel mai mare al regelui Albert, însurat cu Prințesa Astrid, nu se afla acasă când s'a întâmplat nenorocirea, ci în Elveția. Fiind cel dintâi vestit, a plecat numai decât spre Belgia cu automobilul, dimpreună cu soția.

Rege al Belgiei va fi Leopold, venit spre aceasta încă până trăia regele Albert.

Înmormântarea

Regele Albert a fost un om foarte credincios, iubitor de biserică și de celea sfinte, catolic convins. Între cei dintâi cari au trimis telegrame de părere de rău la Bruxelles, capitala Belgiei, a fost Președintele Papei Piu al XI-lea.

Înmormântarea se face Joi în 22 Februarie, la care vor fi de față trimișii tuturor țărilor și capetelor încoronate. În numele M. Sale Regelui nostru Carol va merge Alteța Sa Prințul Nicolae. Regele nostru este rudă cu regele răposat și, pe lângă asta, au mai fost și foarte buni prieteni. Curtea regală rămână a luat deliu de trei luni, începând cu 18 Februarie.

Petrecere cu păruială

În zilele de astăzi pretutindeni se plângem de criză și de sărăcie, însă petrecerile și „balurile“ se țin lași, chiar și prin celea mai infundate comune. De când e lumea a petrecut timeretul și a dansat, că așa-i sorocul vieții, ce-i tinar să sburde și să se apropie spre a se putea întâlni inimile spre susținerea neamului eminesc. Here și jocuri au fost totdeauna și prin sate și prin orașe. Nimănui nu i-a trecut vrea-dată prin minte să le judece ori să le condamne.

Numai cât astăzi nici prin sate nu mai sunt here după datina bătrânească, ci „baluri“ și „serate dansante“ cu obiceiuri străine, strecurate de prin așa numitele „baruri“ de la orașe. Ași și sătenii joacă mai mult „foxtrot“ și „tango“, de se crucește moșnegii, când li văd. Acestea dansuri le răspândesc „domnișorii“ cari vin cu „lavăștură“ dela oraș. Și frumoasele dansuri

românești, curate și cinstite, se părăsesc tot mai mult.

Așa-i și la alte nații, cari trăiesc printre noi în Ardeal. Au dat-o și acestea pe »domnie« chiar mai curând decât noi.

Aflăm acum lucruri triste despre un asemenea bal sătesc, ținut în Secuime, care s'a isprăvit cu clăcuială de pomină, Lucrul s'a petrecut în comuna *Poiana* din apropiere de Târgu Săcuiesc.

În acel bal »modern«, după pauza dela miezul nopții, când au dansat paharele și cupele cu vin, un cavalier cu cioareci a cerut la »tură« pe frumoasa satului. Alt cavalier s'a supărat rău pentru această invitație și i-a poruncit fetei să nu danseze cu altcineva decât cu el, care-i »făcea curte« mai de mult. Cel dintâi s'a »ofensat« și a cerut »satisfacție« cavalierească, după moda veche dela poalele Harghitei. Adecă i-a tras ăluia un pumn pietros în nas. De-aici s'a născut mare tătălău. Balul s'a împărțit curând în două tabere, alcătuite din prietini, rudeniile, părinți și frații celor supărați. Ba s'au alăturat și »madmanzelele« »chișosoniurile« la părăuială. Fiecare pentru »alesul inimii« ei. Pumnii și pământurile, unghiile, dinții s'au dovedit curând arme prea slabe. Au răsărit »briștele«, că nu de geaba le spune săcuilor »brișcași«. Și a început să țâșnească sângele, cât de prin grumazi, cât de pe sub coaste. Nu mai pomenim de nasuri belite, fălcă rupte și ușițe de păr smulse...!

Mă rog, războiu în lege. Balul întreg avea înfățișare mai cumplită decât înțeleștările dela Lacurile Mazuriene, în marele războiu.

Un săcu mai mustăcios s'a repezit afară și s'a întors cu niște răsteie de fier dela jugul boilor și cu acestea se vitejia prin învălmășala de onoare a balului. Tragic a fost că dela un timp nu se mai cunoșteau prietini și dușmani. Fiecare pocnea în cine era mai aproape. Fetele și femeile sgăriau cu unghiile, mușcau cu dinții fără să mai țină seamă de »moda domnească«.

Când toată lumea s'a obosit de clăcuială, s'au numărat răniții și căzuții. Trei flăcăi zăceau pe podelele sălii de bal cu coastele străpunse, scâlțați în sânge. Iar între răniți se afla, fără excepție, întreg publicul balului, bătrâni, tineri, femei, fete. Fiecare avea câte un cucui, câte-o fălcă mutată, câte-o pată de sânge pe la mânătoare. Pustiire și prăpăd.

Cei trei feciori înțepați cu cuțitele, au fost căleși de pe jos în »lepedeie« și trimiși, încă atunci noaptea, la spitalul din Gheorgheni. Ei au trebuit să fie operați, dar nu multe nădejdi sunt să rămână în viață. »Frumoasa satului« poate să-și puie cenușă pe cap.

Comuna Poiana va pomeni lungă vreme acest vestit bal de »farșang«, care a belit aproape toate nasurile satului. Așa înaintează poporul, în vremile de civilizație și cultură pe cari le trăim!

Berească Dumnezeu!

Din Mediaș

În seara zilei de 11 Februarie »Reuniunea Femeilor Române Unite« din Mediaș a aranjat o reușită șezătoare împreună cu dans, având de scop, ca din venitul petrecerii să sporească fondul pentru înfrumusețarea bisericii. A luat parte lume aleasă și foarte multă, făcând sala șezătoarei s'a dovedit aproape neîncăpătoare.

Conducătorul spiritual al Reuniunii este M. On. Augustin Folea, protopop, care a reușit să adune în jurul său pe toți cei ce iubesc mărirea casei lui Dumnezeu.

Petrecerea dela 11 Februarie a avut și un frumos venit bănesc, din care se vor cumpara lucruri pentru împodobirea sf. lăcaș.

Jubileu înălțător

Preaonoratul Grațian Flonta din Cătelul a împlinit 50 ani de preoție

Sărbătoarea întâmpinării Domnului din 2 Febr. anul curgător, a lăsat urme neșterse de bucurie, în inimile credincioșilor din parohia Cătelul jud. Sălaj, căci în acea zi Venerabilul preot protopop penzionar și archidiacon onorar, *Grațian Flonta* a împlinit 50 de ani ai preoției. Din care prilej înaltpreasfințitul Arhiepiscop dela Oradea Dr. Valeriu Traian Frențiu s'a milostivit a-i trimite, pe lângă înalta binecuvântarea Arhiepiscopă, și o elogiaasă scrisoare de felicitare. — Cu împărtășirea acestei adrese a fost delegat Rev. Petru Cupcea Vicarul Silvaniei, carele în decursul sf. Liturghii după citirea sf. evanghelii, prin o cuvântare însuflețită, plină de avânt oratoric, — care a stors lacrimi din ochii credincioșilor adunați în număr mare la biserică, — i-a predat în numele Preabunului Arhiepiscop scrisoarea de felicitare.

După care preotul iubitor, emoționat până la lacrimi, mulțumeste prin cuvinte însuflețite — înaltpreasfințitei Sale pentru preagrațioasă binecuvântarea arhiepiscopă ce s'a îndurat a-i trimite, înălțând prin acest gest generos strălucirea zilei de aniversare; și tot odată dă expresiune mulțumitei sale și față de măritul vicar, care în timp de iarnă și după o călătorie obositoare n'a pregătit a se deplasa în parohia sa, spre a le aduce poporenilor săi iubiți vestea îmbucurătoare.

Aniversarea s'a petrecut în cere strâns familiar, luând parte numai vre-o 3—4 familii preoțești, cari după servirea sf. liturghii acesă la ei, și-au ținut de datorință frățescă ea să-l felicite pe veteranul lor coleg. — E de însemnat că numitul preot iubitor dela începutul preoției sale a fost preot tot în Cătel, unde pe vremuri prin anii 1885—1900 a zolit mult pentru bunăstarea materială a poporului. Prin stăruința și la mijlocirea sa poporul a devenit stăpân peste toată pădurea și izlazul din comună, cumpărând de pe atunci dela toți posesorii drepturile lor urbariale, cam una mie de jugăre. — Tot pe aceea vreme s'a înființat, la stăruința aceluși preot, un grănar, ce înainte de războiu avea un capital de 1200 mierțe (a 30 litri) grâu și porumb, — din care se plătea salariul învățătorului, și o parte din lecticalul preoțesc. În vremea războiului, de frica reevirării, grănarul s'a prefăcut în bani și s'au depus 35.000 Lei în bănci. Tot la întrepunerea lui s'a mântuit pe seama bisericii din Cătel o pădure de 85 jugăre — lemne de cer și gorun, — care teren prin sentință judecătorească în 1886 a fost luat dela biserică, și evaluându-se teren comun, era să se împărțească între foștii posesori, dacă preotul numit nu umbla în ruștină capului, ea să-și afle documente cu privire la justificarea dreptului de proprietate a bisericii. Și i-a succedat în arhivul vicarial din Șimleu a aflat un proces verbal din anul 1840, prin care act de mare valoare biserică a câștigat pădurea de nou la Tabla din Debrețin ce formează un mare izvor de venit pentru biserică. În timpul din urmă, după ce prin o manipulare conștiințioasă a banilor bisericii își adună un capital de peste un milion Lei, cu destinația de a e-

difica o nouă biserică, de cumva nu întreprindea lucrările pentru edificarea unei biserici noi — Dumnezeu să-i țină vigoarea sufletească și trupească până la ceea din urmă hotare a vârstei omenești!

Un vecin

A doua serbare din Fărău, Alba

A avut loc în seara zilei de 11 Februarie a.e. în școala primară. Aseară multime veselă având în frunte nu mai puțin de 30 intelectuali: preoți, dascăli-dascălițe, notari etc. din loc și jur. Conduce serbarea învățătorul din loc I. Bețiu. Un tineret cu avânt înalt, flăcăi cu înclinații artistice — românul din naștere doar e post — fete în frumosul port, executându-și rolurile cu măiestrie puțin egalată rar întâlnită la niște săteni. Iar copiii dela școala primară, deși cu roluri lungi, s'au prezintat destul de bine: coruri pe două voci, două cântece unison, ale adulților, atrag atenția ascultătorilor, cari răsplătesc cu ropote de aplauze. Am uitat să amintesc asistentul Păr. gr.-cat. Stoia, Sănbenedic, cu dna, învățătorul Moldovan, Turdaș cu dna și o cumnată, preotul din loc amândoi: gr. cat. și ortodox cu dna, notarul cu dna, toți învățătorii și învățătoarele din cercul Șpălnaca, în frunte cu președintele Nap din Șpălnaca. — Cinste lor c'au venit pe dealuri, zăpadă, gropi, frig, mulți pe jos.

După serbare învăț. Nap ține o cuvântare ocazională, frumoasă și cu o voce de moț din țara lui Ianeu. Iar încheierea o face preotul ortodox din loc, cu o cuvântare.

Și așa se încheie înălțătoarea serbare ale cărei roade dorim să prindă rădăcini și în cele mai colțuroase imini, să sape șanțuri adânci în sufletele mulțimii, cari șanțuri să nu fie astupate decât de a treia serbare.

A. Eftimie preot ortodox
cititor al »Unirii Poporului«

Alte donații

la biserică sf. Unirii dela Cib

Mare și frumos lucru este când omul condus de sf. inger păzitor pe căile cele bune și, ea cunună la toate, iubește pe Dumnezeu din toată inima și tot sufletul.

O asemenea iubire sfântă i-a îndemnat pe soții Dl Vasile și Ștefania Meteșan, notați în Zlatna, ca să se întrecă întru cinstirea și împodobirea Casei Domnului cu alte și altele daruri.

În toamnă, la Sf. Maria Mică, ne-a adus dela Maria Radna statua Sf. Antone, în înălțime de 66 cm., iar acum e terminat și minunatul său altar din nuc și eu o cutioară pentru bani, din care până acum s'au ajutat 5 familii sărace cu 60 kgr. bucate.

Rugăciunile sâracilor se vor ridica cer la Părintele mililor — și dintru înălțimii împărăției ceriurilor veți primi binecuvântarea părintească a veșnicului Dumnezeu, iar Sf. Antone, marele făcător de minuni, Vă va milui loci iertarea păcatelor, asigurându-Vă viața vecilor în cer, iar aici pe pământ liniște și risipirea dușmanilor, noroc în mina de aur și creșterea și căpătuirea fiilor D-Voastre, Doamne Meteșan și nobilă Doamnă! Caldura noastră mulțumiri și pe această cale!

Pr. Sablin Oles

A murit Dimitrie Dobrescu. Marș trecută, în 13 Februarie, a murit la București Dobrescu, a fost primar și prefect al Capitalei apoi președinte al Senatului și ministru de Justiție. În mormântarea i-s'a făcut Jol.

Increstări

Un adevărat luminător
al poporului

Nu este o bucurie mai mare pentru o comună decât a avea conducători vrednici și cu dragoste față de poporul în mijlocul căruia își petrec viața. Și nu este mai mare mângâiere pentru conducătorii satelor, decât a se vedea înconjurați de un popor bun, credincios și înțelept.

Așa ne este dat să vedem — popor și conducători — în comuna Poptelec jud. Someș, locuită de oameni vrednici de amintit: români și creștini buni, cari totdeauna au ascultat de glasul preotului și al învățătorului. Datorită istețimei fostului dir. inv. Ioan Gherman azi pensionar, care pe deplin și-a înțeles misiunea de dascăl, de prin cele familii s'au ridicat o mulțime de tineri cari au urmat și urmează diferite școli la oraș.

Dupăce Popteleacul mulți ani dearându-l nu s'a putut bucura decât de un singur om învățat ieșit din sânul lui, marele dascăl și scriitor prof. univ. Pop Florentin, astăzi întreaga populație privește cu mândrie la 5 stud. universitari, 2 învățători, 4 elevi de liceu, 2 elevi la normală și o mulțime de meseriași, duși la oraș la stăruința dir. inv. Ioan Gherman.

Acest învățator bun și-a făcut datoria de-a frânge pâinea celor mici, ceea ce cam puțini din învățătorii satelor noastre au știut. Dar acest destoinic învățator n'a știut să trăiască numai pentru sine și familia lui, ci din venitul material câștigat cu trudă, a frânt mare parte lui Dumnezeu și o alta Naștunii-

La mănăstirea Strâmba unde se face pelerinaj foarte cercetat și unde — bisericuța fiind foarte mică — se fac serviciile divine sub cerul liber, la umbra unui pom, acest dascăl spre a putea fi laudat Dumnezeu așa precum se cuvine la un pelerinaj, a ridicat un altar frumos și spațios ce l-a costat peste 35.000 Lei.

Aici mulțimea de preoți îmbrăcați în odăjdii sfinte și miile de credincioși peregrini la la sf. Mărie dau laudă lui Dumnezeu. Acest altar sfânt va fi pe veci o amintire a învățătorului iubitor de Dumnezeu.

Pentru Națiune a ridicat lângă școala confesională din loc un falnic monument închinat celor 37 eroi ai comunei, dispăruți în tranșee pentru neam și lege.

Cheltuiala de 23.000 Lei avută cu ridicarea acestui monument al eroilor, a suportat-o singur din dragoste-față de patrie. A dat pildă de sacrificiu pentru ideea națională, nu numai cu cartea în școală, ci și cu fapta, știind prea bine, că »din faptele lui îl vor judeca pe el«.

Cu orice prilej și-a dovedit dragostea față de școală, biserică și patrie!

În timpul din urmă, după o muncă de 32 ani în școală, și-a văzut viața împodobită cu cunună biruinței, a studiat teologia pentruca la bătrânețe să fie hirotonit într'un preot pentru se euime. Visul său e împlinit. Astăzi, după doi ani de sbuciumată pastorație, în mijlocul se euimii, se află aici în casa unde s'a născut, hotărât să-și petreacă viața lângă altarul dător de credință vie, alături de preotul locului.

Dacă timpul de 32 ani a frânt pâinea celor mici, acum în armonie cu preotul locului, propovăduiește adevărurile eterne, aceluia popor bun și credincios în mijlocul căruia s'a născut și trăiește.

Fericit poporul care are astfel de învățători, și cinste învățătorului care știe să-și dea viața școlii, bisericii și patriei.

Gavril Borz
preot

Predici pentru servitorii și servitoare. Incepând cu *Duminica întâie din postul mare, se vor ține în catedrala din Blaj în fiecare duminică, după vecernie predici pentru servitorii și servitoare. Stăpânii sunt rugați să-și lase servitorii și servitoarele la aceste predici.*

Un medic erou. Aflăm despre medicul suedian Dr. Syding din Stockholm, capitala Suediei, că i-s'a adus un bolnav ca să-l opereze. Bolnavul se afla între viață și moarte. Medicul l-a operat. Abia în cursul operației a observat însă că s'a rănit la mâna stângă și că sângele otrăvit al bolnavului a intrat în sângele său, ceea ce însemna moartea. Ca nu cumva să primejdulască viața bolnavului, el nu și-a văzut de necazul său propriu. Abia dupăce isprăvisse cu bolnavul a văzut că mâna începe a i-se umfla. Ce era să facă? A luat un cuțit curat și, ca să-și scape viața proprie, și-a tăiat, cu mâna proprie, mâna stângă.

Lupta unul om cu tigru. Gheorghe Dyer era proprietarul unei mari plantații de ceal din Maramura, provincia Assam din India (Asia). El tocmai făcea o inspecție prin proprietatea sa, când un indian a pușcat după un tigrul, care tocmai atunci se arătase pe acolo, ca să atace vitele. Dyer trecea pe acolo cu arma pe spate și cu sabia legată de mijloc, nebănuitor, când deodată tigrul rănit se aruncă asupra lui, dela spate, și după o luptă crâncenă, în care n'a putut folosi nici o armă, îl omoară.

Mare viscol în Moldova. Zilele trecute a fost mare viscol în Moldova. În unele părți a viscolit atât de îngrozitor, încât zăpada a ajuns la 3 și la 4 metri. Au apărut haite de lupi, cari intraseră prin curțile oamenilor și omorau oi, porci, vite și chiar cai. Trenurile în multe părți n'au circulat de loc, fiind înzăpezite.

Nu se vor mai putea falsifica banii. Alfred Edward White este englez și măiestria lui este falsificarea banilor. A fost însă prins și băgat pe trei ani la dubă. În liniștea temniței din Liverpool, ce s'a gândit el, ca să nu mai ajungă nimenea închis pentru falsificare de bani? Să inventeze el o mașinărie cu care să se poată face pe bani astfel de semne, pe cari nimenea să nu le mai poată imita. Și atâta a lucrat englezul nostru, până a isbutit să facă aceea mașină. Funcționarii dela fabrica de făcut banii Angliei au vizitat invenția lui White și au aflat-o de foarte bună, făcând propunerea ca invenția lui White să se și pună în praxă și astfel să nu se mai poată falsifica banii.

O boală pe care o căpătăm din cartofi. În Anglia s'a ivit de curând o nouă boală, destul de grea și de primejdioasă. Bolnavul are febră (fierbințeli), suflă greu și scurt, se umple de bube, are dureri de urechi. Medicii au constatat că această boală o capătă oamenii din mâncarea cartofilor stricați. Cartofii, cari se produc în secetă prea mare, se învinețesc. Această parte învinețită dacă nu o curăță omul ci o mănăcă, se îmbolnăvește de noua boală din Anglia.

Belșevicii încep a se cumiși. Guvernul bolșevic, se zice, că ar fi dat voie de curând ca să se poată trage clopotele și să se poată sluji, în toate bisericile dela sate. În schimb însă la orice slujbă trebuie să fie de față și un polițist bolșevic. Acest ordin, se spune, că ar fi făcut mare bucurie printre săteni.

Năvala lupilor. Am arătat în Nr. 46—1933 al acestei foi, că ce năvală și pustire fac lupii prin satele din jurul Zlatnei. O nouă ispravă a lor a fost în săptămâna trecută, când ziua la amiază au tăbărit cu toată urgia lor sălbatică asupra oilor locuitorului Simion Samfira din Cheile Cibului, unde vre-o 9 lupi în 5 minute i-au sfâșiat 17 oi. Și asta în grădina casei, nu în hotar! De aci huiduții fiind de oameni, au trecut în comuna Glod, unde au sfâșiat din treacă 4 capre. Ba se mai spune că în hotarul comunei Almașel s'ar fi găsit haine de femele și ceva oase sfărmate din corpul ei...! În adevăr e îngrozitor! S'au văzut haite de lupi și de 18—20 la un loc. (s. o).

A murit de răs. În America, într'un oraș de provincie, cinematograful era plin de lume. Rola un film atât de șagălnic, încât toți cei de față au răs fără întrerupere dela începutul și până la sfârșitul filmului. Mai ales o femeie mai bătrână râdea de se prăpădea. Și a răs, a tot răs, într'una, cu hohote și lacrimi în ochi, până când cei din sală au auzit o sbierătură, iară femeia s'a prăbușit moartă la pământ.

Și-a dat foc pe stradă. Șoferul David Trigodici din Iași, sfâdindu-se cu soție-sa, și-a turnat benzină pe haine și apoi și-a dat foc. Aceasta s'a întâmplat pe stradă, în fața trecătorilor, cari i-au rupt hainele de pe el și l-au dus la spital, unde se luptă cu moartea.

Di Hitler și catolicii din Germania. Di Hitler dictatorul Germaniei, cu toate că

Încă un fel de apărare

Pe străzile orașelor mari sunt chioscuri (șetre) de fier, în cari se vând ziare. Revoluționarii din Paris, neavând cum se apăra altfel, au răsturnat un astfel de chiosc care se afla pe plața Concordiei și s'au ascuns după el, ca să fie feriți și apărați de gloanțele soldaților. Interesant e că acest chip a fost trimis prin telegrafie dela Paris la Berlin, de aceea este mai șters decât celelalte cari sunt făcute după fotografiile la fața locului.

este catolic, a făcut și face foarte multe nedreptăți bisericii catolice din Germania. Astfel el a adus o lege care spune că nici o societate nu poate avea nici un fel de avere în Germania. Pe baza acestei legi a cuprins și confiscat averea tuturor societăților catolice. Fiindcă nicăiri în lumea întreagă nu erau atâtea societăți catolice ca în Germania, e de înțeles, ce grozav de necăjiți sunt acum catolicii din Germania.

Un episcop omorât. Episcopul din Cicihar (China) Eugenio Imhof călătorea cu trenul transiberian spre China, tocmai în ziua când hoții chinezi au ntacat acel tren. Aflându-l în tren și crezându-l foarte bogat, l-au omorât ca să-i lea banii, însă n'au aflat decât foarte puțini bani la dânsul.

Un câne scapă de moarte cinci oameni. Într'un sat de lângă Paderbon (Germania) a izbucnit un foc în curtea unui proprietar. Casa era împrejmuțată din toate părțile cu foc și se și aprinsese coperișul, arzând cu multă putere. Familia țaranului constătătoare din cinci capete durmea dusă și nu băgă de seamă marea primejdie ce-i amenința. Aveau ei un câne foarte credincios care nu numai a lătrat, ci a și urlat, într'una, de când se aprinsese șura, familia însă nu l-a auzit. Când cânele a observat cum cad de pe coperiș grinzile, a sărit cu capul în fereastră, spărgându-o și astfel a intrat în casă. Cele cinci suflete au scăpat cu mare greutate, cânele însă, cum era plin de sânge la cap, n'a văzut destul de bine primejdia în care se afla și a perit în flăcări.

Pe dl Stere nu-l lasă să intre în Senat. Dl Stere a fost ales deputat în mai multe județe. Ca să ajungă din partidul D-Sale cât mai mulți în parlament, D Sa s'a hotărât să-și ocupe scaunul de senator de drept, iar în locul D-Sale să intre alții. La aceasta se opun însă mareșalul Prezan și ceilalți generali membrii ai Senatului. Ei au declarat cu toții că în clipita când intră dl Stere în Senat, el părăsesc Senatul, fiindcă dl Stere ar fi fost, în cursul marelui războiu, trădător de neam.

Clopotul morții tras la o cununie. În insula Trinidad (America de mijloc) cel

mai mulți locuitori sunt catolici, de aceea ei au și fost împotriva introducerii căsătoriei civile. Guvernul a introdus cu toate acestea căsătoria civilă, iară tribunalul a și pronunțat deja o sentință de divorț. Când cel dintâi bărbat divorțat a mers la matricolantul civil, ca să încheie prima căsătorie civilă pe insula Trinidad, în orașul San Jose, — la bisericile din oraș s'au tras clopotele pentru ieșirea sufletului, anunțând că încheierea căsătoriei civile este moartea sufletului.

Trei gemeni deodată. Femeia Dumitra Nicolae Moroiu din comuna Prunaru, județul Vlașca, a născut trei gemeni, toți trei băieți. Atât mama cât și copiii sunt sănătoși deplin.

Ploaie verde. În Italia-i deja primăvară. Tot ce e neplăcut însă este ploaia cam multă. Zilele trecute a plouat la Napoli o ploaie verde, care așa a fost de verde, încât a vopsit în verde casele. Oamenii stau gură-cască și se miră, ce o mai fi și aceasta.

Veneția fără apă. Toată lumea știe că Veneția este un oraș italian zidit pe apă. Străzile ei nu sunt ca ale noastre, din pământ, ci de apă. Ei bine, în ziua de 13 Februarie marea s'a retras din Veneția, așa că străzile au rămas fără de apă, iară bărcile au rămas oprite pe fundul străzilor. Aceasta a ținut cam un ceas, pe urmă apa a revenit. Așa ceva nu s'a mai întâmplat niciodată.

Ce ger pot suferii merii și prunii. Cu prilejul iernei acestela lungi și grele e bine să ne dăm seama, câte grade de frig suferă pomii noștri. S'a dovedit că mărul suferă cel mult 26—28 grade, pe când prunul abia 22.

Un părinte trece Nistrul, își fură copilul și se întoarce. Pavel Huțuleac din satul Malac din Ucraina (partea de către noi a Rusiei) a trecut în anul 1920 Nistrul, dimpreună cu soție-sa, și s'a așezat la noi în țară. Copilașul de 7 luni și l-a lăsat însă acasă, în paza socriilor, că prin apă nu-l putea trece. Așezându-se la București și deschizându-și acolo o mică prăvălie de poame, s'a luat zilele trecute și s'a dus până la frontieră, a trecut

Nistrul pe gheață, și-a furat copilul dela socri și l-a adus în țară. Prins de grănicerii noștri el a declarat că nu mai putea de dorul copilului devenit acum bălat, de aceea a plecat și l-a adus, chiar cu primejduirea vieții.

† **Dr. Virgil E. Boariu** magistrat fiul părintelui Demetriu Boariu din Micăsasa și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului la Clinicele din Cluj în 19 Februarie — după îndelungate suferințe, fiind împărțat cu sfințele Taine ale muribunzilor — în anul 32-lea al vieții și al 3-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești au fost aduse acasă și așezate spre veșnică odihnă, Miercuri 21 Februarie la orele 15 în cimitirul cat. român din Micăsasa. Dormi în pace suflet bun!

Scufundarea unui vapor. Un vapor pe care se aflau la 500 de călători s'a înecat pe marele fluviu Iangcekiang din China. În clipita scufundării a venit o bandă de hoști și l-au jefuit pe bieții călători, nedându-le nici un ajutor. S'au înecat peste 400 de inși.

Două milioane kgr. tutun în mare. Un vapor încărcat cu două milioane kilograme tutun a plecat din Constantinopol, ca să meargă spre America. Ajungând însă la insula Cipru, s'a scufundat.

Dela lume adunate

Cerșitorii de astăzi

Cine nu cunoaște în Blaj pe puilul de țigăn din Veza ori din Ciufud, cu ochi vioi, jucăuși, cu o »bască« germană pe ureche, care se ține ziuca toată pe urmele canonicilor și a celorlalți preoți din orașul nostru, cerșindu-leu, ori »pițula« de cinci.

A rămas el, cu semenii lui, să țină locul porumbeilor din piața Blajului, pe cari i-a măturat de mult »criza economică« și gerul iernii lungi. Piciul oacheș dela Ciufud trăiește haină în noul parc al Blajului și, din mila oamenilor, face școală de »traie fără gânduri«. Pentru obrazul lui este binișor îmbrăcat și în buzunarele sale soioase se aude totdeauna zureitul banilor câștigați fără nici o osteneală.

Zilele trecute Pârjol ăsta se înfige în fața unui profesor mai în vârstă și, cu gura strâmbată într'un zimbet de mieroasă umilință îi cere leul.

— Că, mă rog, dumneata nu mi-ai dat niciodată nimic. Nu m'ai uns cu nici o groșiță.

— Nu prea am bani, frățioare, că eu țin destui copii și le trebuie lor gologanii.

Țiganul schimbă zimbetul și măsură cu dispreț pe bătrânul dascăl. Apoi se face nevăzută, căci spre piață răsare un alt »domn« mare barosan.

Spre seară acelaș Pârjoli, ori cum îi mai zic școlarii buni de porecle, privește încântat afișele cinematografului dela hotel »Univers«. Se vede că îl interesează și pe el »Mia May« și alte stele ale americanilor fabricanți de chipuri mișcătoare.

Întâmplarea îi scoate iarăși în cale pe dascălul bătrân din dimineață.

— Uite ce chipuri mândre, părinte! Nu te înduri să mergem și noi să le vedem?

— N'am bani, prietino, că trebuie să-i trimit la feciori, la universitate.

Țiganul se umfă în pene, afundă mâna lui nespăiată în buzunar, la piele, și scoate 8 lei, bani numărați.

— Uite, părinte, ia dumneata de ici cincizeci lei că ești »domn«, iar pe mine mă lasă să merg »tun« și cu trei lei. Vrei? Pagubă să nu vedem și noi »piehesa« asta! Hai!

Bătrânul dascăl a ascuns în colțul gurii o creață de amărăciune, iar micul haimana a intrat în lumina strălucitoare a sălii de cinematografului.

I, Vântu

Turburările din Paris

Nu numai în Austria ci și la Paris au fost săptămânile trecute zile grele și revoluționare. Chipul acesta ne înfățișează palatul ministerului marșiei aprins de revoluționari. Pompierii se necăjesc să-l stingă.

Galilele

O indeletnicire frumoasă și producătoare de câștig a gospodinelor noastre este creșterea galițelor: găini, rațe, găște, curci. Aceasta indeletnicire costă puțin și dă de lucru anul întreg atât femeilor cât și copiilor. În femeile și copii, cari se îngrijesc de galițe, se desvoaltă totdeauna un simț adânc de milă și de iubire.

Galilele se pot ținea ușor. Pentru hrana lor se pot folosi toate gozurile, cari rămân dela alegerea sămânțelor și cari n'au nici un preț. În schimb dela galițe nu se pierde nimic. Dela ele avem ouă, pui, carne, pene și gunoi.

Dintre toate galițele, cea mai răspândită în gospodăriile dela sate este găina. Ea nu cere mare îngrijire și nu-i trebuie nici hrană aleasă.

Găina e cea mai căutată dintre toate galițele. Dela găină avem celea mai multe ouă și găinele scot cei mai mulți pui. Puii de găină, dela vârsta de 3 luni se pot tăia. Carnea de găină și de pui este foarte gustoasă și plăcută.

Ouăle de găină sunt căutate în orice vreme. De aceea cu ouă de găină se face mare negoț și prețul ouălor totdeauna este mai bun ca și a altor produse.

Atât găinile și ouăle lor, cât și celelalte galițe se vând și în străinătate. Italia, Franța și mai ales Germania cumpără dela noi foarte multe galițe și ouă. În 1931, în vreme de 11 luni, Germania a cumpărat dela noi 203 milioane de ouă, 209 vagoane de găini și 125 vagoane de fulgi și pene. Iar prețul tuturor a fost 612 milioane lei.

Pentru anul 1934, s'a îngăduit României se vândă în Germania 450 vagoane de ouă, anume câte 37 vagoane și jumătate pe fiecare lună.

Atât în țară cât și în străinătate mai căutate sunt galițele de soiu ales, fiindcă acestea au și carne bună și dau și ouă mari și multe. Străinătatea plătește bine numai ouăle mari.

Pentruca oamenii să cunoască galițele frumoase, bune și de soiu ales adeseori se țin expoziții, la cari se arată tot felul de galițe bune ouătoare și vrednice să fie crescute. Astfel de expoziții fac, la noi Camerele de Agricultură. Se fac însă și expoziții la cari se arată galițe din mai multe țări. O astfel de expoziție s'a ținut înainte de Crăciun la Beograd în Iugoslavia. S'au adus aici aproape 3000 galițe de tot soiul din Iugoslavia, România, Ungaria, Bulgaria, Italia și Austria. Din România au dus galițe spre arătare crescătorii din județele Timiș-Torontal și Severin și anume: găini, cocoși, găște, rațe, porumbei, fazani și curci. Camera de Agricultură din Timișoara a adus găini și cocoși de soiul Rhode-Island. Galițele duse dela noi din țară toate au fost bune și frumoase, ceea ce se dovedește și prin aceea că crescătorii au câștigat trei premii din celea cinci câte s'au dat pentru țările străine.

Expoziția dela Beograd este o foarte bună dovadă, că și la noi au început oamenii să țină multe galițe de soiu bun și ales. Galițele de soiu bun sunt celea mai căutate și viitorul este al lor. Prețul lor și a produselor ce avem dela ele nu seade. Pe când prețul grâului și a altor cereale a scăzut mult, prețul galițelor și a produselor lor n'a scăzut aproape de loc, ori numai foarte puțin.

Deci grija de căpetenie a fiecărei gospodine dela sate trebuie să fie dezvoltarea și îmbunătățirea creșterii galițelor. În vremurile grele de azi, în galițe să-și pună toată râvna și toată nădejdea. Galițele bune aduc câștig mare, din care se pot împlini toate cheltuielile și se poate ușura și traiul.

Ion Popu-Câmpeanu

Iubiți pădurile

Indemnuri frățești trimise de d. Ilie Agârbiceanu, directorul Serviciului Agricol din Făgăraș

Globul pământesc a fost acoperit în partea cea mai mare a lui cu păduri seculare. Acestea au fost primele adăposturi ale omului. Omul vânător aici a trăit și tot așa, mai târziu, omul păstor.

Poporul românesc, născut din Romani și Daci, se ocupa în cea mai mare parte cu pășunatul vitelor. După ce s'au retras oștile romane poporul păstor a rămas fără apărători. După ce în pădurile seculare a găsit și goluri, poieni cu pășuni bogate și mai ascunse, mai ferite de puterea vânturilor și de ochii străinilor veniți cu gânduri dușmănoase, poporul acesta de păstori s'a retras, trăind mai mult în sânul pădurilor, în codrii, în munți chiar.

Poporul păstor s'a înfrățit cu pădurile, s'a născut o adevărată dragoste în el față de codri. „Codru frate cu Românul” zice poetul.

Că marea masă a poporului românesc a iubit în trecut pădurile, rezultă din diferitele poezii și cântece populare.

„Codrule codrule”

Ce mai faci draguțule”

Ori:

„Codrule Măria Ta

Lasă-mă la umbra ta”

Și foarte multe altele.

Începând de după război lucrurile au prins a se schimba, românul începe a nu mai privi codrul, ca frate, codrul nu mai este considerat „Măria Sa” și nu mai este alintat „Codrule”. Și aceasta nu va duce la bine; codrii disprețuiți, atințați și devastați se vor răzbuna asupra noastră.

Deci opriți-vă!

De fapt pădurile ne-au fost și ne sunt de mare folos. Omul este avizat la păduri, adesea la materialul lemnos, începând dela naștere până la moarte. Copilul vede lumina zilei în patul făcut din lemn, crește în leagăn ori în trăsucă făcută asemenea din lemn, apoi își odihnește trupul obosit de munca grea de peste zi în patură, ca tot în pat să-și aștepte sfârșitul după care să-și continue somnul de vezi în sierașul construit în general din lemn.

Lemnul îi servește omului ca material de încălzit și pregătirea mâncărilor, ca material la construirea localurilor de adăpost pentru el, pentru animale și pentru diferitele produse industriale și pentru corăbii. Acestea sunt foloasele pe cari le dau pădurile tăiate: lemnul rezultat din ele.

Multe însă sunt foloasele pe cari le dau pădurile ca atare:

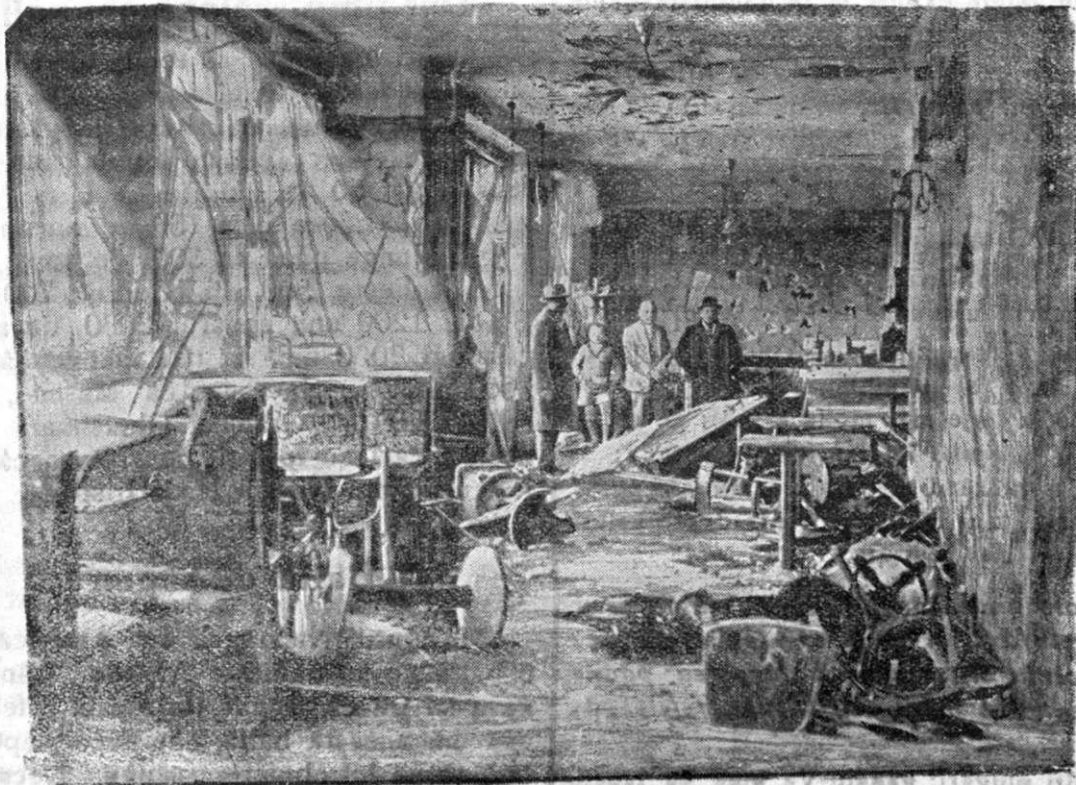
1. Codrii mari dau un aspect frumos și mai ales cei seculari nasc în om un simțământ de admirație față de Dumnezeu, văzându-ne micimea proprie față de acești uriași ai firii.

2. Codrii servesc ca loc de refugiu omului și animalelor în timpul războaielor — chiar în timpul războaielor viitoare oamenii și animalele refugiate în pădurile închiate, de regulă pe locuri mai ridicate, nu vor putea fi văzuți de pe aeroplane și vor fi scutiți chiar de unele gaze mai grele ca aerul.

3. Codrii împărtesc ploile mai egal, căci prin coroana arborilor se transpiră mai mult umzeală din pământ, din straturi adânci, de unde o scot rădăcinile lor, căci pot pătrunde și pătrund chiar la mari adâncimi. Ținuturile mai bogate în păduri sunt mai bogate și în ploi.

4. Pădurile egalează și temperatura — ră-

Urmările revoluției din Viena

Chipul nostru înfățișează o cafenea din orașul Viena, loc de adunare al socialiștilor răsculați, de unde neputând să fie scoși cu buna, armata austriacă a fost nevoită să bată casa cu tunurile. Urmele gloanțelor se văd în pereți, în mese, și'n geamurile mari. Au pierit desigur și oameni aici, dar ei au fost adunați și duși la groapă. Acum Viena-i potolită. Cănelarul Dollfus a ieșit să înfrângă pe răsculați.

ceala și căldura — în păduri vara e mai răcoare, și iarna e mai cald.

5. Pădurile stânjenese puterea vânturilor și furtunilor.

6. Pădurile prin faptul că arborii își aprofundă rădăcinile și în pământul pietros și stâncos, fixează, leagă terenul, iar de altă parte prin frunzișul lor opresc ploile mari de a cădea direct pe pământ, deci pământul și pietrișul nu va putea fi lovit cu atâta putere și spălat atât de ușor. Frunzele copacilor cad toamna pe pământ, aici se putrezesc formând un strat din ce în ce tot mai gros cu însușirea de a putea suga în sine multă apă din cea căzută cu ocaziunea ploilor.

Tulpinile copacilor opăcesc, opresc în cursul lor apele, cari cu ocaziunea rușerilor de nori se năpustesc cu multă furie și putere în jos.

Pădurile ne mai dau foloase și prin aceea că servesc la creșterea și înmulțirea animalelor slobode, la întreținerea și adăpostirea atâtor păsări, cari sunt de mare folos plugarului prin faptul că adună și consumă un foarte mare număr de insecte și alte animale mici vătămătoare culturilor.

Tot în păduri cresc diferite fructe și bureți potriviți hranei omenești și câteodată servesc și ca pășuni ocazionale.

Vedeți deci marea importanță a pădurilor! Gândiți-vă apoi că fiecare om, fiecare familie, fiecare Stat are obligațiunea de a se îngriji și de soarta urmașilor.

Devastând pădurile așa cum se face, e adevărat că aceia care o fac vor putea realiza câștiguri mari, însă ca pădurile devastate să poată da din nou material pentru a putea fi din nou exploatate se cer zeci de ani.

Terenurile golite de păduri de pe locurile deluroase-muntoase, deci cu teren în mare parte înclinat, pieziș și sub sol — straturile mai afunde din pământ — stânca, piatra, vor fi spălate de ape, vor fi golite și neproductive.

Ploile mari și apele multe formate la topirea repede a zăpezilor, nu vor mai putea fi oprite de păduri și în pădure în felul arătat mai sus, vor curge cu iuteală mare și în cantitate mai mare decât ar putea încapa în alvia actuală, văi, râuri și fluvii și deci va fi natural, ca râurile să se reverse ducând prăpăd și pustiiri în satele expuse și în culturile câmpurilor de pe locuri mai joase.

Observați, că de când s'au tăiat fără nici o normă pădurile, an de an sunt tot mai multe revărsările râurilor și în multe cazuri nu numai odată pe an.

Pentruca să se poată înmulți terenurile de pășune, guvernele au dispus să se măsoare, poată face despăduriri acolo unde e neapărat necesar, mărindu-se suprafețele ce se pot pășuna.

Această dispoziție a dat nou prilej comunelor de a se năpusti asupra terenurilor păduroase în cele mai multe cazuri: nu că ar pretinde-o aceasta interesele pășunatului; ci ea tăind și vânzând materialul lemnos să poată face încașări mai multe, să poată deci cheltui mai mult și mai ușurat.

Acolo unde pășunile sunt negrijiite și pline de tufării și spini, e un păcat strigător la ceriu să se admită stărpirea pădurilor pentru a mări astfel suprafețele pășunatului.

Iubiți plugari: gândiți-Vă bine ce faceți, nu cereți nimic de la păduri, căci codrii devastati în mod barbar se răzbună chiar și asupra voastră și se va răzbuna mai ales asupra urmașilor voștri, ne mai având cine să-i înălbzească, să-i adăpostească și să-i apere în

contra inundațiilor, în contra secetelor și în contra vânturilor și furtunilor.

Când începe să se răzbune natura asupra plugarului, nu mai există nici o scăpare pentru el.

Deci iubiți pădurile!

Fel de fel

Un covor rar

În moșea — biserica — turcească din insula Ada-Kaleh, de lângă Orșova se găsește un covor persan lung de 30 metri și lat de 20 metri. La acest covor au lucrat 100 de oameni, vreme de 30 ani și cântărește 1000 kgr. Strămoșii proprietarilor covorului l-au căpătat în dar de la sultanul Abdul Hamid. Turcii din insula Ada-Kaleh țin foarte mult la acest covor, pentru care mai anii trecuți li s'a imbiat 6 milioane de lei, dar n'au voit să-l vândă.

Cea dintâi țigară fumată în Europa

În Europa, cea dintâi țigară a fumat-o un șpaniol, tovarăș de călătorie a lui Columb, în anul 1566, după ce s'a înăpoiă din America. De atunci europenii au fumat într'una, iar acum au început să fumeze și femeile.

Puterea ochiului

În Anglia trăește un tânăr cu numele Edgar Harrison despre care se spune, că are ochi așa de pătrunzători, că poate să vadă chiar și prin ziduri și prin pereți.

Mucegaiul de pe încălțăminte

Când încălțămintele stau prea multă vreme n'trebuințate și mai cu seamă, dacă stau într'un loc umed, mucezeșc, punându-se pe ele un strat de mucegai verde. Pentru ca să se îndepărteze acest mucegai, e bine să se ungă încălțămintele cu glicerina subțiată în apă.

Cât timp trăiesc copacii

Mulți învățați și-au tot bătut capul să afle până la ce vârstă trăiesc copacii. Și după multă trudă au isbit să găsească, că dintre copaci, cei cu lemnul alb trăiesc numai 50 de ani, iar cei cu lemnul mai tare, trăiesc de la 150 de ani în sus. Fagul ajunge până la 300 de ani. Moliftul trăiește 550 ani. Cedrul 700 ani. Bradul 1200 ani, stejarul 2000 de ani și castanul 2000 ani, iar tisa ajunge până la 3000 de ani. Se spune că Maslinii, cari se văd azi în Grădina Ghetsimani sunt aceiași cari au fost și pe vremea când a trăit Domnul Nostru Isus Hristos.

Baltă de săpun

În statul Niagara din America este o baltă ce se numește *Nejapa*. Când cineva își freacă mâinile, ori spală rufele cu apă din această baltă, apa face săpunul fără să se întrebănțeze săpun. Locuitorii de acolo folosesc aceasta apă la spălat. Cercetându-se apa, s'a aflat că pe lângă multă sare amară cuprinde și multă sodă și potasă.

Un doctor vestit

În Londra a murit nu de mult un doctor vestit, anume W. Blac, despre care se spune că în vreme de 40 de ani eăt a fost doctor al leucit nouă sute de mii de bolnavi. El voia să ajungă să lecuiască un milion de bolnavi. Lucra zi și noapte și nu dormea numai trei ore pe noapte. A murit din pricina că și-a oboseit prea tare creierul.

Cărți nouă

Floarea patimilor sfinte, viața și Gavril călugărul pasionist, de Păr. Dumitru Neda profesor la Academia Teologică din Blaj. Tipografia Seminarului teologic gr. cat. Pagini 32. Preț 3 Lei.

Mult prețuitul colaborator al gazetei noastre, Păr. profesor Dumitru Neda, a adunat într'o frumoasă cărticică, povestirile pline de căldură și de înălțătoare îndemnuri creștinești, cari s'au publicat de curând în foiața „Unirea Poporului”. Era și păcat ca asemenea floricele să se irosească uitate în numere vechi de gazetă, cari se risipesc și se pierd. Adunate în mănunchiu, ele pot fi de cel mai mare folos sufletesc, mai ales tineretului cu carte din zilele noastre. Noua cărticică a Păr. Neda o recomandăm cu căldură, ca să fie cumpărată și împărțită ca premiu școlarilor buni, atât de prin sate, cât și de prin licee. Se găsește la *Librăria Seminarului din Blaj*, cu prețul arătat.

Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat a început să tipărească de curând o „Bibliotecă Ziaristică” din care au și apărut până acum două cărticele:

1. *Vasile Goldiș* de Ion Olopoșel.

2. *Ion Al. Lapedatu* de Ion Mateiu.

Amândouă cărticelele de mai sus povestesc viețile unor vechi gazetari români din părțile ardelenne, cari au luptat cu maestrele lor condeie ca visul de veacuri al neamului nostru să ia ființă. Oamenii noștri cu carte vor afla în publicațiile de acest fel ale Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat prețioase cunoștințe privitoare la luptele din trecut ale neamului nostru, precum și pilde strălucite de avânt și de iubire de neam. Le recomandăm preoților și învățătorilor, și tuturor oamenilor cu școală. Prețul unei cărticele 25 Lei. Se găsesc la *Sindicatul în Cluj, Calea Mareșal Foch, 23*.

Ilie Zara. Bani i-am primit în 16 Dec. 1933. No mărl 2 l-am trimis.

Bai Ioan. În Nr. 5 la P. G. s'a trecut din greșală Lei 125. Am primit Lei 152 cari i-am trecut în abonament pe 1933.

Ioan Buzoche. Am căutat în expediția adreselor de aici și foaia vi-se trimite regulat. Vă rugăm să cetăți la posta de acolo.

Nicolae Hentea. Din cei 150 Lei trimiși în 1 Februarie a. c. am trecut jumătate în restanța de pe 1933 așa că abonamentul pe 1934 este plătit numai jumătate.

Traian Șuteu. Abonamentul pe 1933 l-am primit în 15 Ianuarie 1934.

Of. parohial, Bădăcin. Foaia Vă merge din 1 Martie 1932. La 18 Martie 1932 s'a achitat 90 Lei, din suma primită acum am trecut 30 Lei restul pe 1934 iar 150 Lei pe 1933.

Redactor: IULIU MAIOR.

Citiți „UNIREA POPORULUI”